

те претензије јесте појам угледања на пример, насупрот подражавања тог примера, јер је за суд укуса битна аутономија, а не нека хетерономна тежња за одобравањем. Тежњу за похвалама Кант примећује код младих песника, који су спремни да се прилагоде и општој заблуди и рђавом укусу због одобравања. *Друга особеност суда укуса* јесте његова субјективност, која онемогућује било какву врсту доказивања. Кант сматра да суд укуса не може да измени ни онај који се позива на најчувеније критичаре укуса – „ја ћу запуштити уши“ и „пре ћу претпоставити да су лажна она правила критичара укуса [...] него што бих допустио да се о моме суду одлучује доказима а priori“. Он сматра да није случајно што се естетска моћ просуђивања назива баш укусом – „јело ћу пробати језиком и непцима и свој суд донети према њему (а не према општим принципима)“. Из тога следи да *није могућ никакв објективни принцип укуса*, него тек субјективни – па је једина наука која њиме може да се бави – трансцендентална критика укуса. *Принцип укуса је субјективан принцип моћи суђења уопште*, па не може захтевати појам, иако је суд укуса сличан логичком суду по томе што тражи и показује неку општост и нужност.

Питање *о проблему дедукције судова укуса* је заправо питање „како су могући судови укуса“, а пошто су они синтетички, то није ништа друго него још један доказ да задатак *Критике моћи суђења* спада у општи проблем трансценденталне филозофије који гласи: како су могући синтетички судови а priori?“. Кант сматра да није *задовољство*, већ *опште важење* тог задовољства оно што чини суштину питања: *шта се заправо у једном суду укуса тврди а priori о неком предмету? Дедукција судова укуса* подразумева општу сагласност, која подразумева: 1. да су субјективни услови те моћи истоветни код свих људи, 2. да се суд бави само тим односом – као чистим и формални, без појмова о објекту и чулима као одредбеним основама. *Могућност саопштавања осета* није нешто што би се могло претпоставити, ако се под осетношћу сматра оно реално у опажању, које кад се доведе у везу са сазнајем зовемо чулним осетом. Када говори *о укусу као једној врсти sensus communis* Кант сматра да се у употреби термина *sensus communis* за *обичан људски разум* неоправдано крије значење „вулгарног“ уместо „општег“, када би заправо требало да буде реч о идеји *заједничког чула*.

Емпиријски интерес за лепо може постојати само посредно, сматра Кант, наводећи да „за лепо емпиријски интерес постоји само у *друштву*“, јер „ниједан напуштени човек, који живи сам за себе на неком пустом острву, не би украшавао ни